

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Capvt II. De obiecto materiali fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

iam fuit ratio, cur o'im præceperint Apostoli Act. 15. vt omnes ab immolatis simulachrorum abstinere; & eo sensu vestes paganorum illicitas esse dixit Tertullian. lib. de idol. c. 12. nempe, eas, quibus homo astringitur officijs vel sacerdotijs idolorum, quas ideo asserit *profanationis sue & maculam habere, & neminem posse esse mundum, qui tunicam inquinatam habuerit.*

CAPVT II.

De obiecto materiali fidei.

AD clariorem intelligentiam eorum, quæ dicenda sunt, notandum est nos hic sumere nomen obiecti siue materialis, siue formalis, eo sensu, quo à S. Thoma sumitur 2. 2. q. 1. a. 10. & quo etiam communiter à Philosophis & Theologis sumi solet; scilicet, per obiectum materiale alicuius habitus cognoscitiui intelligimus id omne, quod cognoscitur, & per obiectum formale id, per quod illud cognoscitur; vnde per obiectum materiale fidei intelligimus ea omnia, quæ fide diuinâ creduntur, aut credi debent; per obiectum verò formale illud, per quod, seu ratione cuius, ijs omnibus assentimur.

Cum igitur quærimus, quodnam sit obiectum materiale fidei, idem est, ac si quæramus, quænam sint ea, quæ nobis à Deo reuelata sunt, ac proinde, quæ fide credenda sunt.

Hæc autem Concil. Trident. sess. 4. contineri dixit partim in sacris & canonicis scripturis, partim in traditionibus non scriptis, quæ ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis, Spiritu Sancto dictante, quasi per manus traditæ, ad nos vsque peruenerunt: de vtrisque proinde in sequentibus sectionibus agendum nobis est.

SE-

SECTIO I.

Quinam libri sacre Scripturæ sint canonici?

Cum Concil. Trident. sess. 4. suprà citatâ sacram Scrip-
turam vocet Canonicam, eiusque legitimos libros
iam olim appellari consueuisse canonicos testetur S.
Aug. epist. 19. cap. 2. ad S. Hieronymum; obseruandum
est ad faciliorem intelligentiam eorum, quæ dicenda
sunt, sic appellari duabus de causis ex duplici vocabuli
(canonis) significatione desumptis: Canon enim signifi-
cat normam aliquam seu regulam, & præterea catalogum
seu numerum aliquarum rerum. Scripturæ sacre igitur
vocantur canonice, & earum libri canonici, tum quia
continent normam seu regulam, quam in fide & moribus
sequi debemus, tum etiam quia, cum hæretici iam à pri-
mis Christianissimi temporibus, vt veritati fucum facerent,
erroribusq; suis patrocinarentur, aliquando falsas scriptu-
ras pro veris supponerent, aliquando veras pro libito re-
pudiarent; Ecclesia eorum fraudibus & impijs conatibus
obstistere volens, certum canonem & catalogum librorum
sacre Scripturæ constituit; vnde libri illi, quos Ecclesia pro
veris & legitimis agnouit, canonici dicti sunt.

Hoc colligi potest ex varijs Concilijs, præsertim ex
Concilio Carthaginensi tertio, quod celebratum est tem-
poribus Siricij Papæ circa annum Domini 397. in cuius ca-
none 47. hæc verba leguntur: *Placuit, vt præter scripturas
canonicas nihil in Ecclesia legatur sub nomine diuinarum scri-
pturarum: sunt autem canonice scripturæ, Genesis, Exodus, Le-
uiticus, &c.* Vbi eosdem libros canonicos enumerat, qui
postmodum in Concilio Tridentino sessione suprà citatâ
recensiti sunt.

De ijs autem libris canonicis duo sunt hîc obseruanda:
primum est ad Ecclesiam pertinere veram & legitimam
Scripturam canonicam populo Christiano, vt talem pro-
ponere,

ponere, eamque à falsa & supposita scriptura discernere. Hoc constat tum ex usu ipsius Ecclesie supra relato, quo illius scripturæ canonem constituendi ius atque auctoritatem perpetuò sibi vendicauit, tum ex S. August. lib. contra epist. fundamenti cap. 5. vbi sic loquitur: *Euangelio non crederem; nisi me Ecclesie Catholica commoueret auctoritas: & paulò post loquens de libro Actuum Apostolorum: Cui libro, inquit, necesse est, ut credam, si credo Euangelio; quoniam utramque scripturam similiter mihi catholica commendat auctoritas.*

Secundum est, nihil in scriptura canonica contineri, quod non fide diuinà tenendum sit. Hoc expressè definitum est in Concil. Trident. loco citato, vbi post enumerationem librorum canonicorum hæc habentur: *Si quis autem libros ipsos integros cum omnibus suis partibus, prout in Ecclesia Catholica legi consueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro sacris, & canonicis non susceperit; anathema sit.*

Vnde patet omnino repudiandum esse id, quod Erasmus dixit in annotationibus suis super caput 2. & 27. S. Matth. posse aliquem errorem leuem in sacris libris reperiri, & sanctos Euangelistas aliquando memorià lapsos esse. Quanto humilior & sapientior dixit S. August. scribens ad S. Hieron. epistolâ supra citatâ cap. 1. Ego, inquit, fateor charitati tue, quod libris illis scripturarum, qui iam canonici appellantur, didici hunc timorem honoremq; deferre, ut nullum eorum auctorem scribendo aliquid errasse firmissimè credam; ac si aliquid in eis libris offendero, quod contrarium videatur veritati, nihil aliud quam *vel mendosum codicem, vel interpretem non assecutum esse, quod dictum est, vel me minimè intellexisse non ambigam.*

SECTIO II.

De varijs sacra Scriptura editionibus, & quaenam ex illis sit authentica.

NOtandum est sacra scripturæ libros varijs linguis & idiomatibus editos fuisse, ac in primis vetus Testamentum, licet primum linguâ Hebraicâ à Moysè, Prophetis & alijs authoribus conscriptum sit, varijs tamen ex causis Chaldaicè, Syriacè, Græcè & Latine temporum successu transactum & editum fuisse.

Quòd autem spectat ad nouum Testamentum, constat omnes eius libros fuisse primum Græcè conscriptos, si tres tantum excipias, scilicet S. Matthæi Euangelium, quod Hebraicè primum ab illo scriptum fuit; Euangelium S. Marci, quod multi existimant Latinâ linguâ primum ab illo editum fuisse; & epistolam ad Hebræos, de qua ambigitur, an primum Hebraicè, an verò Græcè scripta fuerit: de his omnibus agit fusiſſimè Bellarm. lib. 2. de Verbo Dei, cap. 1. & sequentibus.

Hæc obseruatione præsuppositâ dicendum est, ex his omnibus Scripturæ sacrae editionibus solemni vulgatam editionem Latinam decreto Concilii Tridentini & Romani Pontificis auctoritate factam, esse veram, legitimam & authenticam canonicam scripturam. Hoc expressè definitum est in Concilio Tridentino in decreto supra sæpius citato sess. 4. his verbis: *Insuper eadem sacrosancta Synodus considerans non parum utilitatis accedere posse Ecclesie Dei, si ex omnibus Latinis editionibus, quæ circumferuntur, sacrarum librorum, quam pro authentica habenda sit, innotescat; statuit, & declarat, ut hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus & expositionibus pro authentica habeatur.*

Illud idem præterea constat ex comparatione ipsius vulgatæ editionis & aliarum, quæ supra memoratæ sunt: Hebraicam enim editionem, partim negligentia librario-

rum, partim Rabbinorum ignorantia (qui puncta addiderunt, quæ vocalium litterarum, quibus carebant Hebræi, & supplerent vicem) fuisse aliquo pacto deprauatam, & quosdam etiam in eam errores irrephisse certum est, vt notat Bellarm. loco citato.

Quod spectat ad editionem vel potius paraphrasim Chaldaicam (si paucos libros veteris Testamenti excipias, scilicet Tobia, & Judith, & aliquam Esdræ & Danielis partem; qui libri existimantur fuisse primùm Chaldaicè editi) tota illa paraphrasis (quæ Targum à Rabbinis vocatur) nullius unquam momenti fuit in Ecclesia, cum in ea multa reperiantur christiana veritati parum consentanea.

Editio Syriaca (quæ fuit tantùm noui Testamenti, & quorundam librorum veteris) licet ab illius linguæ peritis probetur, nunquam tamen ab Ecclesia, authentica declarata est.

Quod pertinet ad Græcam; cum plures editiones linguâ illâ prodierint ex varijs authoribus, vt Aquila, Theodotione, Symmacho & alijs; editio tamen Græca, quæ septuaginta interpretibus in Ægypto tempore Ptolemaï Philadelphi facta est, omnibus alijs Græcis meritò anteponenda censetur. Quia tamen etiam illam vitiatam esse & corruptam multis in locis constat (vt testatur S. Iustinus martyr in dialogo cum Triphone, & S. Hieronymus præfatione in libros Paralipomenon & in Esdram) restat editio Latina, quæ quidem multoties & multipliciter etiam facta est, ita vt ante tempora S. Hieronymi innumerabiles propè reperirentur versiones & editiones Latinæ, vt testatur S. Augustinus lib. 2. de Doctrina Christiana cap. 11. verùm vna fuit inter omnes illas, quæ specialem semper in Ecclesia auctoritatem obtinuit; quæ vetus & vulgata editio dicebatur: vt constat ex S. Gregorio præfatione in lib. Moralium c. 5. & ex S. Hieronymo in cap. 14. & 49. Isaiæ: quam etiam S. August. lib. citato cap. 15. Ita' am vocat, & omnibus alijs anteponebat.

Et hæc est illa editio, quæ (licet eius author certus ignoret)

addide- gnoretur) ab vniuersa tamen Ecclesia communiter rece-
Hebrai, pta, & nouissimè in Concil. Trident. Authentica declara-
ram, & ta est; ac proinde in qua verum & legitimum Dei verbum
n est, vt continetur. Vnde sequitur omnia & singula, quæ in Ca-
nonicis sacra Scripturæ libris secundum illam authenti-
phrasim cam editionem continentur, pertinere ad fidei diuinæ
excipi- obiectum; & tanquam diuinitus reuelata & attestata, ab
Danielis omnibus esse recipienda, & credenda.

SECTIO III.

Ad quem pertineat definire verum & legitimum
sacra Scriptura sensum.

Antequam ad propositam quæstionem respondeamus, supponendum est tanquam certum, multis in
locis S. Scripturæ sensum esse maximè reconditum &
abstrusum; vnde fit, vt non sine magna difficultate perci-
pi & intelligi possit. Hoc constat ex epist. 2. S. Petri, cap.
vt. vbi loquens de epistolis S. Pauli dicit, in illis esse qua-
dam difficilia intellectu, quæ indocti & instabiles deprauant, sic-
nt & ceteras scripturas, ad suam ipsorum perditionem: & S. Am-
brosius Epistolâ 44. ad Constant. Mare, inquit, est Scriptu-
ra diuina, habens in se sensus profundos, altitudinem Propheti-
corum Enigmatum, &c. S. item August. lib. 2. de Doct.
Christ. cap. 7. postquam dixit Scripturam sacram plenam
esse multiplicibus obscuritatibus & ambiguitatibus, ad-
dit hæc verba: Quod totum prouisum diuinitus esse non dubita-
ad edomandam labore superbiam, & intellectum a fastidio reuo-
candum, cui facile inuestigata plerumque viluerunt.

Ex quibus patet, quam falsò hæretici huius temporis
dicant scripturas esse apertas, & cuius ad intelligendum
facillimas, nempe vt eo prætextu eas ad libitum contor-
queant.

Cum igitur Scriptura sacra obscura sit, & interpretatio-
ne

ne indigeat; quaritur, unde petenda sit illa interpretatio & ad quem pertineat eius verum ac legitimum sensus definire. Pro cuius quaestionis resolutione.

Dicendum primò, verum ac legitimum scripturae sensum petendum non esse ab ingenio ac iudicio priuato cuiusq; hominis. Probatur ex verbis Hierem. c. 23. *Nolite autem re verba Prophetarum, qui prophetant vobis, & decipiunt visionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini.* Et ex epist. S. Petri c. 1. vbi dicit, quòd *omnis Prophetia scripturae propria interpretatione non fit;* quibus verbis (vt exponit glossa ordinaria super hunc locum) declarat scripturae expositionem & interpretationem petendam non esse ex proprio ingenio. Quod confirmatur ex verbis proximè sequentibus, ex quibus sic possumus argumentari: eodem ingenio ac iudicio libri sacri interpretandi sunt, quo scripti fuerunt; atqui humano ingenio ac iudicio non fuerunt compositi: ergo non sunt ingenio aut iudicio humano explicandi seu interpretandi.

Dicendum secundò ad Ecclesiam pertinere de vero legitimo sensu scripturarum iudicare. Id constat ex Concilio Trident. in decreto saepius iam citato sess. 4. vbi haec verba habentur: *Præterea ad coercenda petulantia ingenii decernit sancta Synodus, vt nemo, sua prudentia innixus, rebus fidei, & morum ad edificationem christianæ Doctrinæ pertinentium, sacram Scripturam ad suos sensus contorqueat; contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia: cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Scripturarum sanctarum; aut etiam contra unanimum consensum Patrum, ipsam Scripturam sacram interpretari audeat.*

Vnde appositè ad huius veritatis confirmationem August. contra Cresconium cap. 33. *Tunc, inquit, scripturarum à nobis tenetur veritas, cum id facimus, quod vniuersa placuit Ecclesia, quam ipsa scripturarum commendat auctoritas.*

SECTIO IV.

An prater *Canonicas Scripturas sint aliqua traditiones fide diuinâ credenda.*

Observandum est nos hîc sumere nomen traditionis, prout communiter sumi solet à sanctis Patribus & Doctoribus; nempe pro doctrina diuinitus reuelata & tradita, quæ tamen scripta non inuenitur in villo scriptura canonica libro: vnde S. Epiph. hæresi 61. *Non omnia, inquit, à diuina scriptura possunt accipi: quapropter aliqua in scriptis, aliqua in traditione sancti Apostoli tradiderunt.*

Hoc supposito, dicendum est dari aliquas traditiones diuinas, quæ & Apostolica vocantur; quia Apostoli eas à Christo acceptas ad nos transmiserunt; quæ traditiones parem cum scripturis canonicis auctoritatem habent; quibus prouinde eadem fide atque illis credendum est. Probatur 1. ex Aposto'o 2. ad Thess. cap. 2. *Tenete traditiones, quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram: in quem locum ita scribit S. Chrylost. Hinc patet, quod non omnia per epistolam tradiderit, sed multa etiam sine litteris.*

Probatur 2. ex Concil. Trident. sess. 4. in c'tato decreto de canonicis scripturis: vbi dicitur, *veritatem & disciplinam Christianam contineri in libris scriptis, & sine scripto traditionibus, quæ ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis, Spiritu Sancto dictante, quasi per manus traditæ, ad nos usque peruenerunt. Eadem veritas antea definita fuerat in Concilio Niceno secundo, actione 7. vbi hæc verba habentur: Fateamur unanimiter nos ecclesiasticas traditiones siue scriptas, siue consuetudine valentes & decretas retinere velle, quarum de numero est imaginum effiguratio (& paulo post) Qui diuersi fuerint aliud sentire aut docere, aut more impiorum hæreticorum ecclesiasticas traditiones contemnere, &c. anathema.*

Probatur 3. auctoritate sanctorum Patrum: S. Basilij lib. de Spiritu Sancto cap. 17. *Dogmata, inquit, quæ in Ecclesia prædicantur*

predicantur, quadam habemus ex doctrina scripto prodita, quaedam rursus ex Apostolorum traditione, in mysterio, id est, in cultu tradita receperimus; quorum utraque parem vim habent a pietatem: S. Epiphanius hæresi 61. Oportet autem, inquit, a traditione uti, non enim omnia à Scriptura diuina possunt accipi; quapropter aliqua in scripturis, aliqua in traditione sancti Apostoli tradiderunt.

Probatur 4. ex eo, quòd multa sunt, quæ fide diuina credimus, quæ tamen nusquam in scripturis reperiuntur. e. g. credimus in vna diuina essentia esse tres personas distinctas; & tamen nomen personarum in scripturis ad id significandum expressum non reperitur. Credimus Filium esse Patri consubstantialem, & ita in Concilio primo Niceno definitum est; nec tamen vox consubstantialis habetur in scriptura. Credimus sanctissimam Mariam Matrem Dei fuisse, & esse semper virginem; & Helvidius, Iovinianus & alijque contrarium docentes tanquam hæretici proscripti sunt, ut patet ex S. Epiph. hæresi 48. & ex S. August. hæresi 82. & 84. Item ex S. Hieron. in libris contra præfatos hæreticos; & tamen nullibi in scripturis hæc veritas expressè inuenitur. Credimus similiter ad baptismi validitatem necessariò proferendas esse has voces (Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti) & tamen nusquam in scripturis hæc prolatio ore faciendæ præscribitur, aut necessaria esse dicitur. Denique ipsam scripturam sacram esse à Deo reuelantem, ac in ea verbum Dei contineri, nusquam nisi ex traditione scimus; & tamen ut articulum fidei credimus. Ergo multa sunt, quæ fide diuina creduntur, licet in scripturis expressè non habeantur.

Observandum est autem præter traditiones illas Apostolicas, seu diuinas, esse quasdam alias purè ecclesiasticas, quæ ipsius Ecclesiæ seu prælatorum & pastorum vel authoritate vel approbatione expressè aut tacitè post Apostolorum tempora introductæ sunt. Quæ licet parent cum Apostolicis authoritatem non habeant, meritò tamen à christianis seruanda sunt, sicut & aliæ leges ab Ecclesiâ ipsis impostæ.

SECTIO

SECTIO V.

De Symbolo Fidei.

Cum inter Apostolicas traditiones vna ex præcipuis, & populo christiano maximè necessarijs sit symbolum fidei; ideo de illo breuiter hęc agendum est.

Ac in primis dicendum est valde necessarium fuisse conditi libellum illum, qui dicitur vulgo symbolum fidei; quo primaria catholica fidei capita velut in compendium breuissimum, redigerentur: hęc enim breuitate (vt docet S. August. lib. 1. de Symb. ad catech. c. 1.) consultum fuit idiotis rusticis & pueris, vt fidem exp'licitam de præcipuis mysterijs facilius concipere & retinere possent. Deinde eadem breuitas aptissima fuit, vt fidei vnitas & conformitas toto orbe facilius seruetur; omnesq; Christiani essent vnus labij & vnus oris, vt innuit S. Irenæus l. 1. contra hæreses cap. 3.

Dicendum 2. symbolum fidei Catholicæ ab Apostolis fuisse conditum. Hoc tanquam certum tenendum est; ac meritò temeritatis & erroris damnandus Erasmus, qui præfatione ad suas paraphrases in S. Matth. dubitat de hac veritate, quam tamen indubitatam vniuersa semper tenuit Ecclesia, & quam vnanimiter docent sancti Patres, vt S. Ambros. in serm. de Elia & ieiunio, S. Hieron. epist. 61. S. Leo epist. 13. S. August. serm. 2. Dominicæ in Palmarum ramis: vbi etiam vnicuique Apostolorum suum articulum tribuit, & ideo illud fidei compendium vocatum est symbolum, quasi co'latio & mutuum consilium; quia scilicet (vt docet S. Clemens epist. 1. ad Iacobum) Apostoli communi consilio inter se habito illud condiderunt; vel quia est quasi indicium vel signum, quo fideles ab infidelibus discerni possent, vt notat idem S. Clemens ibid.

Dicendum 3. alia quoque fidei symbola in Ecclesia Catholica edita esse varijs temporibus occasione diuersarum hæreseon erumpentium: quæ tamen nihil aliud continent, quàm pleniorẽ ipsius symboli Apostolici explicati-

cationem: sunt autem tria præ cæteris in Ecclesia recepta primum est illud, quod in I. Concilio Niceno aduersus hæresim Arrij editum fuit; in quo ea, quæ ad diuinitatem filij spectant (quam impiè negabat Arrius) fufius explicantur.

Secundum symbolum editum fuit in Concilio Constantinop. I. contra Macedonium hæreticum, qui diuinitatem Sancti Spiritus impugnabat: in quo proinde, quod ad ipsius Spiritus Sancti diuinitatem spectant, fufius explicantur: Et illud idem est, quo Ecclesia Romana in Missæ sacrificio vtitur; vno tantum verbo aduersus errorem Græcorum addito, quo proficitur Ecclesia Spiritum Sanctum non tantum à Patre, sed etiam à Filio procedentem Cui symbolo etiam ipsi Græci cum eorum Patriarcha in Concilio Florentino subscripserunt.

Tertium denique symbolum est S. Athanasij, quod ipse, cum Arrianis persequentibus Roma profugus esse composuit, & Iulio summo pontifici obtulit; illi tanquam Christi vicario fidei suæ rationem reddens: quod postea vniuersa Ecclesia in tanta veneratione habuit, vt vndique terrarum (sicut docet Baronius ad ann. Christi 340.) varijs idiomatibus versum fuerit; & pro legitima fidei professione susceptum.

SECTIO VI.

An obiecta fidei creuerint successu temporis.

Sensus questionis est, an plures veritates tanquam a Deo reuelata, vno tempore credendæ fuerint quam in scripturis; v. g. tempore legis gratiæ, quam legis Mosaicæ; & in his posterioribus sæculis post tot Conciliorum in materia Fidei definitiones, quam primis Ecclesiæ temporibus, in quibus nulla vel paucissima Concilia habita fuerant: pro cuius resolutione

Dicendum 1. eandem fuisse prorsus fidem, etsi non æqualiter explicitam, in sanctis Patriarchis ante Christum

quæ postea fuit in Apostolis, & alijs Christianis post eius aduentum. Probatum 1. ex S. Paulo epist. 2. ad Cor. c. 4. vbi, postquam locutus est de Fide antiquorum Patriarcharum, hæc verba subiicit: *Habentes autem eundem spiritum fidei credimus; propter quod & loquimur.*

Probatum 2. ex sanctis Patribus: S. Epiphano lib. 1. cont. Hæreses initio ipsius libri, vbi loquens de Fide Patriarcharum, *illa, inquit, eadem obtinebat, quæ hodie in sancta & catholica Dei Ecclesia perseverat Fides.* Et S. August. lib. 18. de Ciuit. Dei c. 47. *Vnus, inquit, Mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus in carne venturus, sic antiquis Sanctis prænunciabatur, quemadmodum nobis venisse nunciatus est; ut vna eademque fides per ipsum omnes prædestinatos perducat ad Deum.*

Dicendum 2. nec Concilia, nec summos Pontifices, cum aliquam veritatem ad fidem pertinere definierunt, condidisse novos fidei Articulos; sed illas veritates iam diuinitus reuelatas, quæ non ita perspectæ ac cognitæ fidelibus erant, vel quæ hæresibus obsecurata videbantur; sua luci reddidisse, ac fidelibus credendas proposuisse. Probatum 1. ex Apostolo epist. 1. ad Timoth. c. 6. *O Timothee, depositum custodi.* Quæ Apostoli verba explicans Vincentius Lirinensis lib. 1. adu. hæres. c. 27. *Quid est, inquit, depositum, quod tibi creditum est, non quod à te inuentum? quod accepisti, non quod excogitasti? rem non ingenij, sed doctrinæ; non usurpationis priuata, sed publicæ traditionis; rem ad te perductam, non à te probatam; in qua non author debes esse, sed custos; non institutor, sed scèlator; non ducens, sed sequens.*

Probatum 2. ex praxi totius Ecclesiæ, etiam in Concilijs Oecumenicis, in quibus, quando aliqua difficultas in materia Fidei soluenda erat, diligens semper scripturarum & Conciliorum ac sanctorum Patrum inquisitio fiebat: vnde S. Basilius (vt refertur lib. 7. historiæ tripartitæ cap. 56.) dicebat Episcopos non esse inuentores alicuius doctrinæ, sed tantum custodes depositi sibi per Apostolos commissi.

B

CA-